

Niels Juels Gade 5
1059 København K

IK/cst

Dato
8.7.77

Journal nr.
25

Blad 1(2)

Bibliotekscentralen
Telegrafvej 5

2750 Ballerup

Selvejende institutioners bevillingsmæssige stilling

Ministeriet for Kulturelle Anliggender har bedt Bibliotekstilsynet om inden udgangen af juli måned at sende en redegørelse for selvejende institutioner inden for folkebiblioteksområdet. Ved selvejende institutioner forstås institutioner, som ejer en kapital henlagt til fremme af et vedtægtsmæssigt bestemt formål, uden at nogen personkreds eller juridisk person i forhold til kapitalen har en retsstilling, der svarer til en ejers eller medejers stilling, og det er udtrykkelig understreget, at orden "kapital" ikke alene omfatter penge og værdipapirer, men i det hele taget værdier som fx fast ejendom, inventar, museumssamlinger o.l.

Jeg vil derfor bede Dem være Bibliotekstilsynet behjælpelig med at besvare følgende spørgsmål:

1 Er oprettelsen af institutionen sket på offentligt eller privat initiativ, på hvilket retsgrundlag har oprettelsen fundet sted, og hvilke ændringer er der evt. sket i retsgrundlaget siden oprettelsen?

2 Hvilken støtte modtager institutionen? Vi beder om angivelse af

a Hjemmel for ydelse af tilskud (lov, bekendtgørelse, aktstykke m.v.). Kopi af den relevante del af bestemmelsen bedes vedlagt.

b Evt. overenskomst eller aftale, der regulerer støtten, mellem staten og institutionen.

c Princip for udmåling af støtten (underskudsdekning, procentvis tilskud, konkret fastsatte tilskud).

d Bruttoudgift og støttens størrelse i procent i det sidst afsluttede regnskabsår.

e Budget 1977/78. - heraf beregnet som tilskud.

3 Hvis der ydes støtte på grundlag af budgettet eller regnskabet, beder Bibliotekstilsynet om redegørelse for, om budgettet forudgående godkendes af ministeriet eller andre, og i bekræftende fald retsgrundlaget herfor.

Niels Juels Gade 5
1059 København K

Dato
8.7.77

Journal nr.
25

Blad 2

4 Desuden beder Bibliotekstilsynet om at få oplyst - evt. ved henvisning til vedtægten - hvem der disponerer over institutionens midler, og om ministeriet har beføjelse til at godkende og evt. ændre vedkommendes dispositioner. Kræves der godkendelse, beder vi om at få oplyst, om bevillingsmyndigheden, evt. Finansministeriet medvirker hertil.

Vi beder også om oplysning om der foretages henlæggelser over driften og evt. med hvilken hjemmel.

5 Endelig vil Bibliotekstilsynet gerne vide, om der er fastsat særlige regler for, hvad der skal ske med formuen ved opløsning af institutionen, ændring af formål eller realisering af aktiver. Kan der disponeres over frigjorte midler uden bevillingsmyndighedernes godkendelse, og er der særlige regler om tilbageførsel af værdier til staten? Er evt. lån eller tilskud fra staten særlig sikret med henblik på en tilbageførsel i en opløsningssituation?

Et eksemplar af Deres vedtægter bedes vedlagt redegørelsen.

Det skal til sidst anføres, at oplysningerne skal anvendes af en arbejdsgruppe om selvejende institutioners bevillingsmæssige stilling, nedsat under Finansministeriet.

Vi beder om svar inden den 21. juli.

Med venlig hilsen

Ingerlise Koefoed
Ingerlise Koefoed

Bibliotekstilsynet,
Niels Juels Gade 5,
1059 København K.

Telegrafvej 5, 2750 Ballerup
Telefon (02) 97 55 55
Giro 9054510 - Telex 272 49

KOPI

Område

Sagsnr.

Dato

Mærke

15. juli 1977.

LA/RM

Selvejende institutioners bevillingsmæssige stilling

Under henvisning til Bibliotekstilsynets brev af 8. ds. Journal nr. 25 fremsendes hermed besvarelse af de stillede spørgsmål.

ad 1

Den selvejende institution Bibliotekscentralen oprettedes pr. 1. april 1939 på initiativ af Bibliotekstilsynet, Danmarks Biblioteksforening og Undervisningsministeriet. Institutionens navn ved oprettelsen var Folkebibliotekernes Bibliografiske Kontor. I 1954 ændrede kontoret navn til Dansk Bibliografisk Kontor som følge af, at institutionen nu også påtog sig opgaver af bibliografisk art for forskningsbibliotekerne. Efter at virksomheden var blevet udvidet med en inventarafdeling, ændredes navnet atter i 1963 til det nuværende Bibliotekscentralen.

Den oprindelige vedtægt findes optrykt i Bogens Verden 1939 s. 313-14. De nugældende vedtægter, der trådte i kraft 1. april 1973 samtidig med ophævelsen af interessentskabet Indbindingscentralen, vedlægges.

./.

Vedtægten/vedtægterne, hvori ændringer kræver ministeriel godkendelse, har i princippet siden oprettelsen været Bibliotekscentralens retsgrundlag.

ad 2

Bibliotekscentralen som institution modtager ingen støtte, men til nedennævnte konkrete opgaver modtages efter ansøgning tilskud fra Folkebibliotekernes Rådighedssum til billigørelse af salgsprisen. For 1977/78.

1. Dansk Tidsskrift Index og Avis Kronik Index	kr. 342.000,-
2. Dansk Bogfortegnelse	kr. 806.000,-
3. Udenlandsk Bogvalgsvejledning	kr. 351.000,-
I alt	kr. 1.499.000,- =====

Medens beløbene til de nationalbibliografiske index og Dansk Bogfortegnelse er faste, men pristalsregulerede beløb, udgør tilskuddet til Udenlandsk Bogvalgsvejledning 24% af omkostningerne hertil. De 76% indgår som abonnementsindtægt. Der beregnes ingen avance. Tilskuddet til Udenlandsk Bogvalgsvejledning er foreslået nedtrappet til 16% i 1978-79, 8% i 1979-80 for derefter helt at bortfalde.

Herudover modtages direkte fra Kulturministeriet til Dansk Bogfortegnelse årligt 8.000,- kr. og til Avis Kronik Index fra Danske Dagblades Fællesrepræsentation årligt 2.000,- kr.

Endelig yder i 1977 Statens Humanistiske Forskningsråd et tilskud på kr. 47.000,- til udgivelse af "Det Kongelige Teaters repertoire".

Bibliotekscentralens budget 1977 er tilstillet biblioteksdirektøren i hans egenskab af medlem af Bibliotekscentralens bestyrelse og biblioteksinspektør Ole Koch i forbindelse med ansøgning om tilskud fra Folkebibliotekernes Rådighedssum.

ad 4

I og med, at de modtagne tilskud ydes til konkrete opgaver og ikke til Bibliotekscentralen som sådan, har hverken Ministeriet for Kulturelle Anliggender eller Finansministeriet beføjelse til at godkende eller ændre Bibliotekscentralens dispositioner.

De henlæggelser, der foretages over driften, kræver følgelig heller ingen hjemmel.

Bibliotekscentralen tegnes af formanden i forbindelse med et andet medlem af forretningsudvalget (jvf. vedtægterne § 3, 3. punktum).

Der meddeles direktøren prokura (jvf. § 6, 2. punktum).

ad 5

Virksomhedens ophør skal godkendes af Ministeriet for Kulturelle anliggender, der træffer bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med aktiverne til almenyttig formål til fordel for dansk biblioteksvæsen (§ 11).

Eneste bestemmelse om tilbageførsel af værdier gælder den af Danmarks Biblioteksforening indskudte kapital (kr. 125.000,-), der skal tilbagebetales, efter at al gæld er betalt (§ 8).

Endelig skal man gøre opmærksom på, at vedtægternes § 8 vedrørende økonomi ikke længere er i fuld overensstemmelse med de faktiske forhold.

Når der i stk. 3 anføres, at Bibliografisk Afdelings drift baseres på tilskud fra Folkebibliotekernes Rådighedssum m.v., har dette ikke været tilfældet siden 1. april 1976.

Foranlediget af samarbejdet inden for Biblioteksdata ændres Bibliografisk Afdeling til en ren katalogiseringsafdeling med anvendelse af skærmterminalteknik til Biblioteksdata's fælles edb-base. Tilskuddet fra Folkebibliotekernes Rådighedssum til Dansk Bogfortegnelse og Kulturministeriets tilskud til samme

indgår i Bibliografisk Afdeling, hvis øvrige udgifter finansieres dels gennem refusion fra Forlagsafdelingen for ydelser og dels afholdes af Bibliotekscentralens øvrige forretningsmæssige indtægter. Denne sidste udgift betragtes som investering i FAUST-projektet og forudsættes i Biblioteksdataaftalen på længere sigt tilbagebetalt gennem indtægter af et i drift værende FAUST-system.

De øvrige tilskud fra Rådighedssummen indgår i Forlagsafdelingen, der har ansvaret for de øvrige tidligere nævnte opgaver.

I og med, denne ændring er det antagelig tvivlsomt, om Bibliotekscentralen bør behandles i den nævnte arbejdsgruppe om selvejende institutioners bevillingsmæssige stilling, når Bibliotekscentralens økonomi er uafhængig af statslig bevilling.

De 8.000,- kr., som ydes direkte fra Kulturministeriet, og de tidligere nævnte tilskud fra Folkebibliotekernes Rådighedssum er som tidligere anført ikke tilskud til institutionen som sådan, men tilskud til konkrete publikationer af nationalbibliografisk karakter, som i de fleste andre lande er rene statsopgaver.

Hertil kommer, at Bibliotekscentralen gennem sin deltagelse i Biblioteksdata af indtægterne fra sin salgsmæssige virksomhed investerer betydelige beløb til etablering af et fælleskommunalt edb-projekt uden nogen form for sikkerhed for, at det pågældende projekt vil kunne tilbagebetale disse investeringer.

Med venlig hilsen

Leo Alster.